

VACARISSES

balcó de Montserrat
edició digital

Per una comunitat de fe i amor, oberta a tots, acollidora i fraternal

Verge de Montserrat, obra atribuïda a Juan Andrés Ricci, c. 1640. *Monasterio de San Plácido de Madrid*

SUMARI

Pòrtic	3
L'Evangeli pam a pam	4
El racó de la cuina	6
Campanades	7
Dites populars	12
Pensaments caçats al vol	13
Racó de la poesia	14
Vacarisses, balcó de Montserrat	15
Des de Viladecavalls	24
Dels diaris	26
Indrets més o meys propers	30
Col·laboracions	33

Vacarisses, balcó de Montserrat

Edita: Parròquia de Vacarisses

Redacció i Administració:

Plaça de l'Església, 15 - 📞 0034938359102

08233 Vacarisses (Catalunya)

vacarissesbalcomontserrat@gmail.com

<http://issuu.com/search?q=balcomontserrat>

Director: Sebastià Codina

Redacció, Coordinació i Maquetació:

Jordi Badia, Josep Graells,

Jaume Pintó i Josep Torras

Dipòsit Legal: B 9241-2014
(de la versió digital)

Foto de la capçalera de la portada: Isabel Roumens

ESGLÉSIA DE VACARISSES

HORARI DE MISSES

Dissabtes: 8,00 del vespre

Diumenges. 2/4 d'11 del matí

La revista "Vacarisses, balcó de Montserrat" i en particular la Direcció i l'equip de redacció, coordinació i maquetació, no es fan responsables del contingut dels articles dels seus col·laboradors.

ANEU A LA WEB

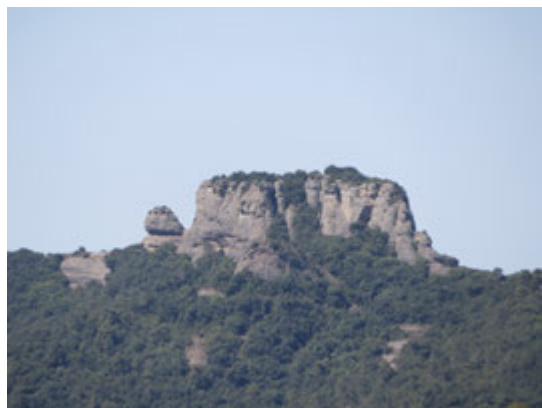

ENVIEU-NOS UN CORREU

CRÒNICA D'UNA MOSSEGADA D'ESCURÇÓ A LA SERRA DE L'OBAC

El vessant est del Castellsapera, l'escenari principal del present relat, amb el Queixal del Porc a la seva esquerra.

Autor: Albert Masó Garcia.

El nostre estimat massís de Sant Llorenç del Munt i l'Obac és un paratge natural ben singular i molt concorregut. Les seves cingleres, roques i agulles es fusionen harmoniosament amb la vegetació que cobreix les múltiples fondalades, carenes i canals que conformen el seu relleu. Aquests dos ambients, de característiques contraposades, alberguen una fauna diversa i fràgil que s'oculta davant la presència de l'ésser humà. El concepte general que es té d'aquest parc natural és que es tracta d'un indret afable i amb pocs perills en comparació amb altres sistemes muntanyencs molt més extensos, agrests i salvatges, com per exemple els Pirineus. Tot i això, i com en qualsevol medi, hi han certs riscos inherents a les seves característiques físiques molt més importants del que es pugui pensar. Serveixi com a exemple el relat que a continuació us presento, en què descriu una experiència que hi vaig viure l'agost de 2023, de la qual actualment encara em queden algunes seqüeles físiques i amb una espècie de la fauna esmentada anteriorment com a actor principal.

22 d'agost de 2023. El jorn havia estat molt càlid, com gairebé tots els d'aquell estiu. La predicció meteorològica, sortosament, augurava una tarda de tempestes pels Pirineus que s'esperava que arribessin a la serralada Prelitoral en forma d'encluses que podien arribar a tancar el Sol. Suposant que la temperatura podria davallar alguns graus, vaig decidir acomiadar les vacances fent una excursió de poca durada a un indret molt conegut i transitat: el Castellsapera, turó rocós que esdevé el punt més alt de la serra de l'Obac i dels termes municipals de Terrassa i Vacarisses. Vaig estacionar el vehicle a l'aparcament de l'alzina del Salari o Sal·lari, gairebé buit, i vaig emprendre la pujada vers el coll de Tres Creus sota un cel grisós i un ambient força xafogós. Després d'arribar a la important collada, vaig ascendir el turó de la Pola, al capdamunt del qual vaig romandre una bona estona observant una de les tempestes pronosticades que s'aproximava força desgastada a la muntanya de Montserrat.

COL·LABORACIONS

Vaig descendir del turó i em vaig dirigir cap al vessant oriental del Castellsapera tot resseguint la base de les seves parets. La foscor ambiental s'anava fent cada cop més acusada. Em vaig situar al peu de la pujada final i em vaig introduir a la típica i divertida canal d'ascensió on abunden arrels i alzines. Ubicat gairebé al seu capdamunt, amb la mà dreta vaig agafar una arrel, vaig alçar la vista amunt, vaig posar la mà esquerra en una magnífica cubeta que formava la base d'una alzina i de sobte vaig notar una fiblada molt forta i profunda al dit índex de l'esmentada mà esquerra. Vaig cridar fort, vaig apartar la mà de forma instantània i em vaig quedar immòbil i estorot mirant el lloc on m'havia agafat tot buscant l'origen d'aquella punxada terrible, però no vaig veure ni sentir res. Vaig inspeccionar el dit que havia rebut la picada i vaig identificar dos punts petits sota l'ungla. En aquell moment vaig pensar que el causant havia estat algun insecte. Preocupat, vaig acabar d'assolir el cim sud del turó mentre el dolor anava en augment. Em vaig aplicar iode a la zona afectada però no vaig notar cap millora. Neguitós davant l'increment de volum del dit, vaig decidir tornar al cotxe.

Mig a les fosques, vaig davallar atemorit per la canal oposada a la que havia seguit al pujar i amb el dit cada cop més adormit i inflat vaig arribar al coll de Tres Creus. Llavors vaig accelerar el pas i al veure que la inflor començava a estendre's per tota la mà, vaig trucar al telèfon d'emergències. Amb alguns problemes de connexió, finalment vaig poder-los explicar el que m'havia passat i que la mà s'estava inflant com una pilota. Ells em van contestar que no m'enviarien cap unitat perquè no trobaven cap motiu, ja que segons el meu relat jo no tenia taquicàrdies, ni marejos ni sequedat de boca, i que si em veia en cor de conduir m'acostés al Centre d'Atenció Primària més proper perquè segurament m'havia picat un insecte i no era greu. En aquell moment em va quedar ben clar que només jo mateix podia salvar-me, i que el millor que podia fer era desplaçar-me el més ràpid possible al Parc Taulí de Sabadell pel meu propi compte. El viatge en cotxe va ser tota una epopeia i vaig arribar a l'hospital amb la mà esquerra gairebé inutilitzada, el braç esquerre ben inflat i els ganglis de l'aixella adolorits.

El dit mossegat i la mà inflada aproximadament dotze hores després de la picada.

Autora: Conxita Garcia Pérez

COL·LABORACIONS

Vaig entrar a urgències i em van passar directament al cribratge de pacients i d'allà a l'interior de les instal·lacions mèdiques. Em van estirar a una llitera i vaig ser víctima de suors fredes, marejos i vòmits. M'havia anat pels pèls. Em van medicar via intravenosa i diversos metges em van atendre. Cap d'ells tenia experiència amb casos de picades d'insectes o altres animals i després d'unes hores en observació em van ingressar de matinada a la unitat de semicrítics. Allà em van estirar en un llit i em van connectar a diverses màquines per controlar les meves constants vitals amb la prohibició d'aixecar-me. Els metges em van fer romandre allà un dia i mig esperant l'evolució del meu cos als efectes del verí, havent de suportar dolors cada cop més forts, veient com una butllofa amb líquid negre s'anava engrandint i envoltant tot el dit afectat i com els hematomes s'anaven escampant per tot el braç, el qual va anar adquirint el doble de diàmetre. A més, la mà esquerra cada cop s'anava inflant i adormint més, no la podia emprar per a res i anava adquirint un color cada cop més morat degut a l'anomenat síndrome compartimental (manca d'arribada de flux sanguini). Davant la possibilitat que m'haguessin d'amputar la mà i fins i tot el braç, finalment em van operar realitzant fasciotomies dorsals a la mà esquerra (tres talls) i a l'avantbraç esquerre (un tall) amb l'objectiu de fer-hi arribar la sang i desinflamar tota l'extremitat. També van haver d'extirpar part de carn i teixits morts del dit.

Els hematomes i la inflamació produïdes per l'efecte del verí de l'escorçó set dies després d'haver estat mossegat. Autora: Conxita Garcia Pérez

Després vaig romandre una setmana estirat al llit amb les ferides obertes i sotmès a anàlisis constants i una medicació molt forta per tal de poder suportar un dolor terrible. Cal dir que els metges no van saber mai l'origen de la picada degut a la seva inexperiència i desconeixement, però tampoc em van derivar a algun centre que sí que en tingués, com per exemple el Clínic de Barcelona. La seva teoria, segons els van assessorar des del Centre de Toxicologia de Madrid, és que m'havia picat una aranya violinista, originària de Sud Amèrica i que acostuma a viure a l'interior dels edificis. Qualsevol recerca simple per internet rebut aquesta hipòtesi i estableix que l'origen no pot ser altre que la mossegada d'un escorçó, la serp més verinosa que habita a Sant Llorenç del Munt i l'Obac i en tantes altres muntanyes de Catalunya. El més probable és

COL·LABORACIONS

que fos concretament un escurçó Ibèric, ja que el Pirinenc, tot i haver-se albirat també al massís, té un verí neurotòxic que m'hauria pogut provocar un desmai i una aturada cardíaca, efectes que no produeix el verí de l'Ibèric i que no vaig patir. Com que no vaig veure l'animal que m'havia picat ni les anàlisis de sang i dels líquids acumulats en la butllofa del dit van aportar dades, els metges no van voler-me subministrar cap mena d'antídot i va haver de ser el meu cos qui assimilés el verí, amb el gran risc per la meua salut que això va suposar. Sortosament, l'operació i els medicaments van donar resultat i la inflamació es va aturar, malgrat que els hematomes van cobrir tot el braç i van arribar fins a mitja esquena.

Just a punt de deixar l'hospital, amb cabestrell i les ferides a mig cicatritzar, disset dies després d'ingressar-hi. Autor: Òscar Masó Garcia

Una setmana després d'ingressar a semicrítics, em van passar a planta i tres dies més tard em van fer una segona operació en la què em van tancar els quatre talls i van extirpar-me més teixit mort del dit afectat. Em podria estendre molt parlant de mil i una anècdotes hospitalàries, dels bons i dels mals professionals, de la comprensió i de la manca d'empatia per part seva, de tornar a caminar i reprendre les funcions vitals bàsiques que quan estem bé fem sense adonar-nos, de les persones que em van donar ànims i escalf de tot cor i de quan vaig tornar a casa. En total vaig estar disset dies ingressat a l'hospital i no en vaig sortir recuperat del tot, ja que la mà i el braç van perdre mobilitat, estaven molt inflamats i encara tenia les ferides força tendres. Fora de l'hospital em van treure els punts, vaig anar a cures ambulatories periòdicament, em vaig haver de continuar medicant, la pell de la mà es va regenerar tota, el braç es va anar desinflamant a poc a poc, els hematomes es van anar fonent amb lentitud, el dit va anar adquirint una fesomia similar a l'original (que actualment encara no té del tot) i vaig haver de fer rehabilitació durant gairebé dos mesos, els mateixos que vaig estar de baixa laboral. A dia d'avui encara es veuen i noto les seqüeles físiques en el dit que va ser mossegat i en les cicatrius de l'operació.

L'objectiu del present relat és que pugui servir d'experiència per a qualsevol que, malauradament, visqui quelcom similar als fets que he exposat. Diverses persones que han conegut el meu cas i han vist les imatges de les seves conseqüències coincideixen en afirmar que vaig ser mossegat per un escurçó que duia una càrrega molt important de verí. L'època de l'any i l'hora en què es van produir els fets ajuden a refermar aquesta hipòtesi, així com l'indret, car el Castellsapera és un lloc on s'han vist força escurçons. El meu desconeixement em va dur a fer coses incorrectes, com va ser xuclar la zona de la mossegada, fer un torniquet amb un mocador i el fet de caminar de pressa i moure'm molt. En aquestes situacions cal quedar-se quiet el màxim possible i avisar les emergències per a que vinguin. En el meu cas no vaig rebre auxili tot i haver-lo demanat, probablement perquè em vaig queixar poc o perquè no s'ho van prendre seriosament. A més, anava sol i no hi havia ningú que em pogués ajudar, per la qual cosa em vaig haver d'espavilar tot sol. Malauradament, el fet de no haver vist l'animal que em va mossegar també va ser perjudicial.

La conclusió de tot plegat és que vaig ser mossegat per un escurçó que es va sentir en perill davant la meua presència. Durant els més de quaranta anys que fa que surto a la muntanya he vist diversos exemplars d'aquesta espècie als Pirineus, als Ports de Tortosa-Beseit, a Montserrat o a Sant Llorenç del Munt i l'Obac, i sempre els he tingut respecte i mai els he molestat perquè he sabut de la perillositat del seu verí. He de dir que en cap cas guardo rancúnia a aquesta serp curta i rabassuda, de cap triangular i mirada emprenyada, color grisós i una ziga-zaga negra a l'esquena. Simplement va ser mala sort. Vaig anar al seu hàbitat i ens vam trobar sense voler-ho cap dels dos, i el que va succeir és que va fer servir el recurs amb que la Natura l'ha dotada per caçar i defensar-se. Des d'aquestes línies demano el màxim respecte pels escurçons i alhora que se sàpiga que existeixen i dels efectes tan perillosos d'una mossegada seva si presenta un alt nivell de verí. He conegut casos de persones que van ser mossegats i malauradament van traspasar. No és qüestió d'agafar por, però sí de tenir present que existeixen. No és el primer cop que una persona ingressa al Parc Taulí o a qualsevol altre hospital de Catalunya per una mossegada d'escurçó i les persones més grans parlen temeroses d'aquests ofidis. Per què aquestes experiències anteriors no han quedat registrades, s'han perdut en el temps o no han calat en les noves generacions? Potser perquè ens hem desconnectat massa de la Natura que tenim més a prop. Cal més formació, divulgació i respecte. Si el present escrit aporta coneixement a vosaltres, lectors, em sentiré més que satisfet.

Text: *Albert Masó Garcia*

Un escurçó al camí de les Ermites de Montserrat.
Autor: Òscar Masó Garcia.